

Framtidens arbetsliv 2022

Kontorets förändrade roll efter pandemin

Innehåll

INLEDNING

Årets viktigaste insikter	3
---------------------------	---

KONTORETS NYA ROLL

Kontoret som kulturbyggare	5
Alla är överens om kontorets betydelse	6
Kollegorna förblir kontorets viktigaste dragplåster	7
Den attraktiva arbetsplatsen	8
Läget är viktigt – men har fått ny innebörd	9
Ny verklighet för de yngsta i arbetslivet	10
Coworking fortsätter växa – bara 19 procent säger blankt nej	13
Ett arbetsliv i virtuell verklighet?	14
Viktiga insikter i korthet	15

HYBRIDJOBBSÄR HÄR FÖR ATT STANNA

79 procent vill jobba på kontoret – men inte hela tiden	17
Distansmedaljens baksida	18
Upplevda nackdelar med distansjobb	19
Distansarbete en ny jämställdhetsfråga?	20
Viktiga insikter i korthet	21

TRYGGHET, LÖN, VÄRDERINGAR OCH TID

Trygghet väger tungt	23
Värderingar eller lön?	24
Heltid, deltid eller egen tid	25
Viktiga insikter i korthet	27

SAMMANFATTNING

29

Om undersökningen

Årets stora undersökning genomfördes av Axiom Insight på uppdrag av Castellum under perioden 14–18 januari 2022. Sedan 2020 har totalt över 6 000 hel- eller deltidsarbetande i åldrarna 18–70 svarat på frågor om framtidens arbetsliv.

6 000 svenskar i unik undersökning om arbetslivet före, under och efter restriktionerna

Sedan år 2020 har Castellum genomfört undersökningen Framtidens arbetsliv, som tar tempen på svenska kontorsarbetares synpunkter, önskemål och förväntningar på kontoret som arbetsplats. Med denna tredje undersökning erbjuds alltså ett unikt perspektiv: före, under och efter pandemins restriktioner.

I staplar och diagram visas hur synen på kontoret och arbetslivet har förändrats för både medarbetare och chefer. Tre huvudspår är extra tydliga:

1. De flesta vill kunna växla mellan kontor och arbete på distans
2. Arbetsplatsen måste bli mer kreativ, social och inbjudande
3. Alla är överens om kontorets betydelse, inte minst för att bygga kultur

Undersökningarna har utförts av Axiom Insight. Förutom den stora undersökningen har vi i år även frågat över 300 chefer om deras syn på arbetsplatsen, distansarbete och hybridmiljö. Det är ett komplement med många viktiga insikter.

Undersökningen är full av intressanta fakta och aha-upplevelser. För oss som ligger bakom rapporten finns dock en övergripande insikt: kontoret har en lysande framtid, men inte i sin gamla form och roll.

Årets viktigaste insikter

- Synen och kraven på kontorets roll har förändrats. 91 procent lyfter möjligheten till distansarbete som avgörande vid val av ny arbetsgivare
- Arbetsplatsen måste bli mer kreativ, social och inbjudande. Arbetsgivarna måste också visa fördelarna med kontoret och de vinster vi kan göra tillsammans
- Den nya arbetsplatsen möjliggör flexibilitet och förenklar livspusslet, samtidigt som den fyller medarbetarnas sociala behov
- Behoven skiljer sig åt mellan generationer – och bidrar med värdefulla insikter om hur en attraktiv arbetsplats ska utformas
- Gemensam kultur byggs bäst på kontoret, inte hemma vid köksbordet.

”För att bygga en hållbar kultur måste vi titta på kontoret ur tre perspektiv: allt handlar om att möta både individens, gruppens och verksamhetens behov. Alla är lika viktiga.”

Heléne Lidström, arbetsplatsstrateg på Castellum

Castellums expert på arbetsplatsen

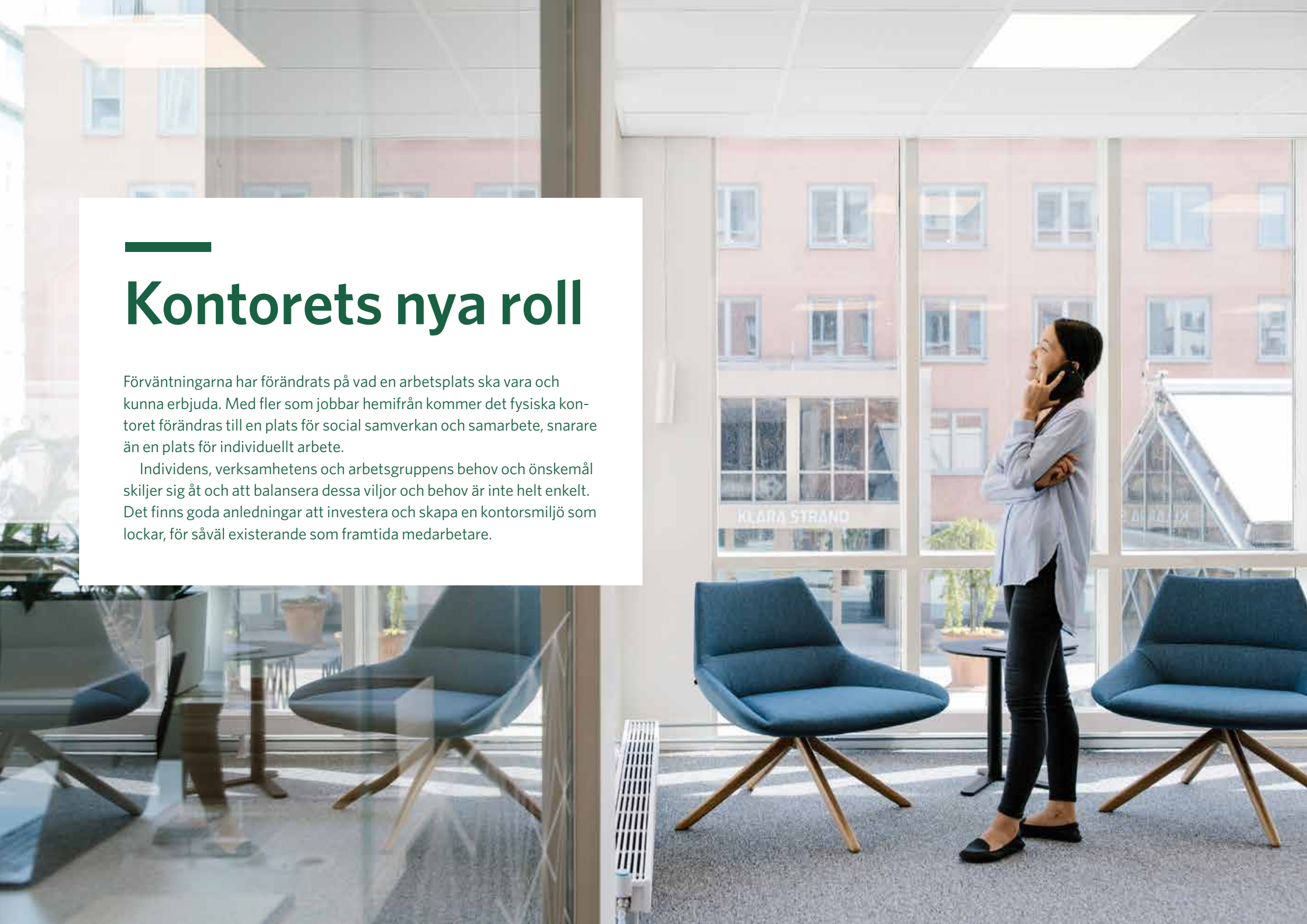
Heléne Lidström är Castellums arbetsplatsstrateg och en av landets främsta experter på framtidens kontor och arbetssätt. Hon har en bakgrund i flera svenska storföretag och ansvarade på Microsoft för vad som brukar kallas Sveriges mest lyckade globala förändringsprojekt, med målsättningen att skapa de bästa förutsättningarna för medarbetarnas motivation, välmående och prestation.

Kontorets nya roll

Förväntningarna har förändrats på vad en arbetsplats ska vara och kunna erbjuda. Med fler som jobbar hemifrån kommer det fysiska kontoret förändras till en plats för social samverkan och samarbete, snarare än en plats för individuellt arbete.

Individens, verksamhetens och arbetsgruppens behov och önskemål skiljer sig åt och att balansera dessa viljor och behov är inte helt enkelt. Det finns goda anledningar att investera och skapa en kontorsmiljö som lockar, för såväl existerande som framtida medarbetare.

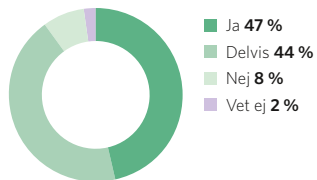

Kontoret som kulturbyggare

Vår undersökning talar sitt tydliga språk. Det är en ny typ av arbetsplats som efterfrågas, både vad kontoret erbjuder och hur det utformas. Kraven på självbestämmande kring hur, var och när man utför sitt arbete har blivit allt större.

Dagens medarbetare och team har andra krav på kontorets utformning än för bara några år sedan. De digitaliserade arbetsätt som vi vant oss vid under pandemin har fastnat och påverkar vår syn på kontorets roll. Med medarbetare utspridda på olika platser ökar kraven på smart digitalisering, avskilda telefonrum och videorum. Efterfrågan på sociala och kreativa ytor är stor, främst på bekostnad av traditionella kontorslandskap.

SKULLE MÖJLIGHET TILL DISTANSARBETE VARA EN AVGÖRANDE FAKTOR FÖR DIG VID VAL AV NY ARBETSGIVARE?

Yngre än 25
är den åldersgrupp
som värderar sociala
och kreativa
ytor högst

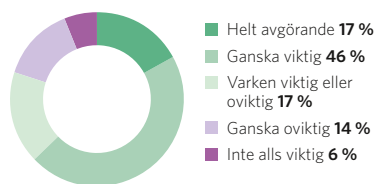
Alla är överens om kontorets betydelse

Chefer och anställda är generellt eniga om att kontoret är viktigt för företagskulturen och känslan av tillhörighet. Två av tre tycker att den gemensamma arbetsplatsen är ganska viktig eller helt avgörande för att bygga en positiv kultur på företaget. Endast 15 procent menar att den är ganska oviktig eller betydelslös för kulturbyggandet.

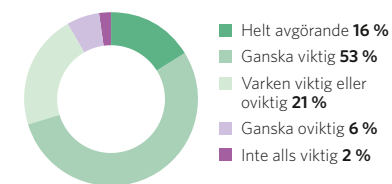
Ju högre chef, desto mer avgörande anses arbetsplatsen vara för att bygga företagskulturen. Fler vd:ar och högre chefer än anställda och mellanchefer menar att kontoret är helt avgörande för att bygga en positiv företagskultur.

HUR VIKTIG ÄR DEN GEMENSAMMA ARBETSPLATSEN FÖR ATT BYGGA EN POSITIV KULTUR PÅ DITT FÖRETAG?

CHEF

ANSTÄLLD

”

De flesta arbetsgivare ser vinster med högre närvaro på kontoren. Samtidigt är man lite ängslig. Men det är faktiskt ledningens jobb att skapa tydlighet. Därmed inte sagt att man ska tvinga tillbaka medarbetarna, vi måste utforma en arbetsplats som man längtar till och som bättre möter våra behov.”

Heléne Lidström, arbetsplatsstrateg
på Castellum

Kollegorna förblir kontorets viktigaste dragplåster

Undersökningen visar att det som värderas högst på arbetsplatsen är kollegorna. Nio av tio tycker att arbetskamraterna har allra störst betydelse för att jobbet ska kännas kul och stimulerande. Det har varit den enskilt viktigaste faktorn sedan 2020 och fortsätter att vara det även 2022. Utslaget på alla åldersgrupper är det framför allt kollegorna och flexibla arbetstider som värderas högst på en arbetsplats.

HUR VIKTIGA ÄR FÖLJANDE OMRÅDEN FÖR ATT DU SKA TYCKA ATT EN ARBETSPLATS ÄR ATTRAKTIV ATT ARBETA PÅ?

	Yngre än 25 år	25-34 år	35-44 år	45-54 år	55 år eller äldre
Kollegor, %	86	88	91	93	87
Flexibla arbetstider, %	71	81	85	85	83
Arbetsplatsens läge, %	76	82	81	81	83
Flexibilitet (att arbeta där det passar mig), %	76	76	81	83	74
Att arbetsplatsen kan förenkla livspusslet, %	71	80	86	78	68
Tillgång till frukt, kaffe, mat etc, %	68	53	48	45	46
Sociala och kreativa ytor, %	71	48	41	31	36
Närheten till handel och tjänster, %	46	24	21	14	18
Möjlighet att arbeta utomhus, %	18	2	1	-19	-22
Sitta i kontorslandskap, %	18	-5	-27	-39	-54

92 %
av kvinnorna rankar kollegor som viktigast för en attraktiv arbetsplats

Att sitta i kontorslandskap är helt iskallt,
-27 %

Den attraktiva arbetsplatsen

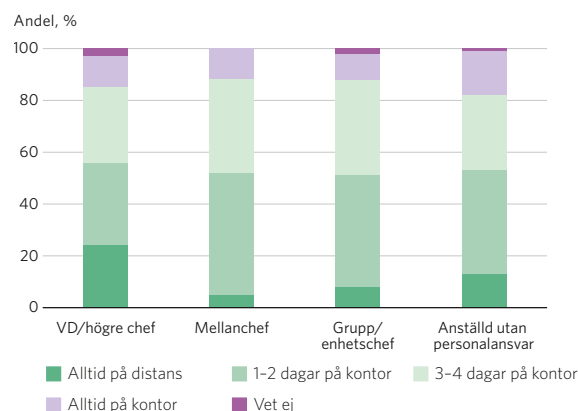
En majoritet av de som arbetar på kontor utgår numera från att det ska finnas möjlighet att jobba på distans. Undersökningen visar samtidigt att hemmet aldrig helt kan ersätta kontoret: bara 11 procent skulle vilja jobba enbart på distans.

De allra flesta vill ha kvar flexibiliteten och möjligheten att arbeta på distans, eftersom det minimerar vardagspendling och gör det lättare att få ihop livspusslet. Samtidigt efterfrågas ett tydligt sammanhang och socialt umgänge med kollegor. Kontoret behöver alltså anpassas med bästa förutsättningar för både arbete och social interaktion, samtidigt som digitala och hybrida möten ges en naturlig plats.

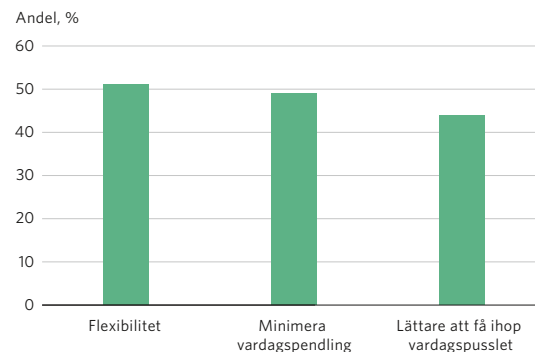
Undersökningen visar också att behov och önskemål skiljer sig åt, tydligast utifrån åldersgrupp. De flesta ser en framtid där de delar sin tid mellan kontoret och på distans, men i olika hög grad. Mycket talar för att det är avgörande för både kulturbyggandet och attraktiviteten att omfamna både individens behov och laget som helhet. Där spelar det fysiska kontoret, i ny tappning, en viktig roll.

Bara 11 %
skulle vilja jobba
enbart på distans

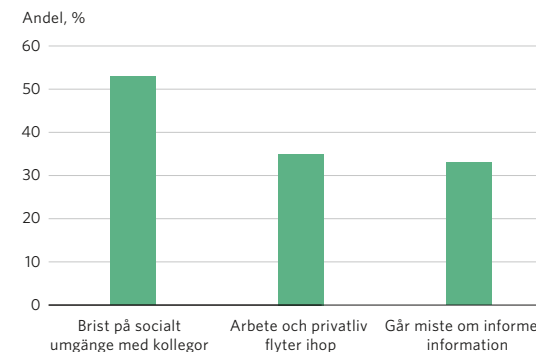
HUR SKULLE DU HELST VILJA JOBBA I FRAMTIDEN?

VAD TYCKER DU ÄR DE TRE BÄSTA SAKERNA MED ATT ARBETA I HYBRIDMILJÖ?

VAD TYCKER DU ÄR DE TRE SÄMSTA SAKERNA MED ATT ARBETA I EN HYBRIDMILJÖ?

”

”Efter pandemin har vi fått en annan förväntan på kontoret och dess betydelse. Vi vill ha kvar flexibiliteten och möjlighet att hybridjobba. Därför måste arbetsgivarna bli mer kreativa men också mer tydliga med fördelarna av att arbeta på kontoret, och vilka vinster vi kan skapa tillsammans när vi är på plats.”

Heléne Lidström, arbetsplatsstrateg
på Castellum

Läget är viktigt – men har fått ny innebörd

Kontorets läge fortsätter vara viktigt och ligger på tredje plats efter kollegor och flexibla arbetstider. Men mycket pekar på att det som tidigare definierades som ett bra läge inte nödvändigtvis är detsamma idag. En tydlig förändring är att fler rankar närhet till gym och träningsmöjligheter som viktigt. Fler efterfrågar i årets mätning också parkeringsplatser i anslutning till kontoret. Bägge dessa önskemål har sedan 2020 stadigt ökat, med vissa skillnader geografiskt.

Tidigare viktiga servicetjänster som matinköp, paketinlämning och hämtning eller lämning av barn och husdjur har i årets mätning blivit mindre viktiga. Att arbeta hemifrån, e-handla och få varor levererade till dörren gör att behovet av att kunna handla i närheten av jobbet inte är lika viktigt.

Sammanfattningsvis innebär ett bra läge på kontoret att det går lätt att ta sig dit, att det finns tillgång till gym och träningsmöjligheter i närheten och, precis som tidigare, att man kan luncha och dricka kaffe på plats.

Närhet till handel och tjänster fortsätter att sjunka i betydelse. Bara 21 procent tycker att det är viktigt för att en arbetsplats ska vara attraktiv.

Ny verklighet för de yngsta i arbetslivet

De under 25 år, ofta kallad Generation Z, särskiljer sig med en annorlunda syn på vad som är ett attraktivt kontor. Ju yngre svarande, desto högre värderas sociala och kreativa ytor, liksom närhet till handel och tjänster. De unga uppskattar fruktkorg och kaffemaskin mer än övriga, och tror i högre grad på utomhuskontor, husdjurszoner och färre krav på klädkoder som framtidens trender. De är mindre negativa än övriga åldersgrupper till att arbeta i kontorslandskap.

För att kunna attrahera och behålla de bästa medarbetarna måste företagen vara konkurrenskraftiga i sin profil, sitt varumärke och vad de erbjuder. Arbetsgivare med välkomnande och inkluderande kultur har allt att vinna i jakten på talanger, och där är kontorets utformning viktig.

58 %
av de under
25 år tror sig byta
arbetsgivare
inom två år

VILKET PÅSTÅENDE LIGGER NÄRMAST DIN PERSONLIGA UPPFATTNING?

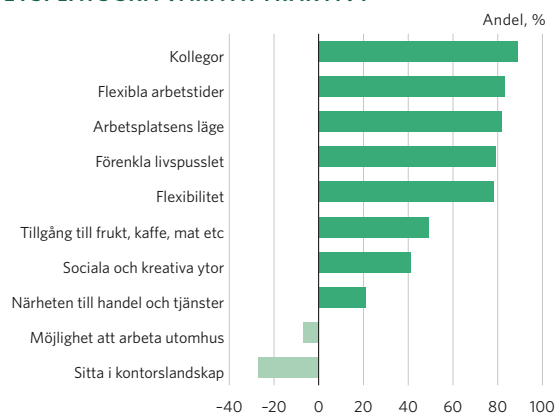
- Jag värderar en högre lön över min arbetsgivares uttalade syfte och värderingar **67 %**
- Jag värderar min arbetsgivares värderingar och uttalade syfte över en högre lön **44 %**

HUR VIKTIGA ÄR FÖLJANDE OMRÅDEN FÖR ATT DU SKA TYCKA ATT EN ARBETSPLATS ÄR ATTRAKTIV ATT ARBETA PÅ?

	Yngre än 25 år	25-34 år	35-44 år	45-54 år	55 år eller äldre
Kollegor, %	86	88	91	93	87
Flexibla arbetstider, %	71	81	85	85	83
Arbetsplatsens läge, %	76	82	81	81	83
Flexibilitet (att arbeta där det passar mig), %	76	76	81	83	74
Att arbetsplatsen kan förenkla livspusslet, %	71	80	86	78	68
Tillgång till frukt, kaffe, mat etc, %	68	53	48	45	46
Sociala och kreativa ytor, %	71	48	41	31	36
Närheten till handel och tjänster, %	46	24	21	14	18
Möjlighet att arbeta utomhus, %	18	2	1	-19	-22
Sitta i kontorslandskap, %	18	-5	-27	-39	-54

HUR VIKTIGA ÄR FÖLJANDE OMRÅDEN FÖR ATT EN ARBETSPLATS SKA VARA ATTRAKTIV?

OM DU FICK VÄLJA FRITT, VILKET SERVICEUTBUD SKULLE DU HELST VILJA ATT DIN ARBETSPLATS HJÄLPTE DIG MED?

HUR VIKTIGA ÄR FÖLJANDE OMRÅDEN FÖR ATT DU SKA TYCKA ATT EN ARBETSPLATS ÄR ATTRAKTIV ATT ARBETA PÅ?

	Inte alls viktigt	Inte särskilt viktigt	Varken viktigt eller oviktigt	Ganska viktigt	Mycket viktigt	Vet ej/Ingen uppfattning
2022						
Arbetsplatsens läge, %	1	2	12	40	44	1
Kollegor, %	1	1	7	25	66	1
Att arbetsplatsen kan förenkla livspusslet, %	1	2	15	38	44	1
Närheten till handel och tjänster, %	7	15	35	26	17	1
Flexibilitet (att arbeta där det passar mig), %	1	2	14	32	50	1
Flexibla arbetstider, %	1	2	10	31	55	1
Sitta i kontorslandskap, %	31	20	24	15	9	2
Möjlighet att arbeta utomhus, %	22	18	25	19	14	2
Tillgång till frukt, kaffe, mat etc, %	5	9	23	34	29	1
Sociala och kreativa ytor, %	7	9	26	33	24	1
2021						
Arbetsplatsens läge, %	1	3	13	41	42	1
Att arbetsplatsen kan förenkla livspusslet, %	1	3	16	38	41	-
Flexibla arbetstider, %	1	3	12	32	51	0
Närheten till handel och tjänster, %	6	15	34	28	17	1
Flexibilitet (att arbeta där det passar mig), %	1	4	14	35	45	1
Sitta i kontorslandskap, %	33	16	24	14	10	1
Möjlighet att arbeta utomhus, %	19	18	25	22	15	1
Tillgång till frukt, kaffe, mat etc, %	4	9	22	35	29	-
Sociala och kreativa ytor, %	5	9	26	34	25	1
Kollegor, %	1	2	8	25	64	-
2020						
Arbetsplatsens läge, %	2	3	11	47	37	1
Kollegor, %	-	2	3	20	73	2
Flexibilitet (att arbeta där det passar mig), %	-	2	13	33	52	1
Tillgången till den senaste tekniken (digitala verktyg & tjänster), %	-	4	22	47	25	2
Miljövänlig arbetsplats / Uppmuntrar klimatsmarta val, %	4	8	24	38	24	2
Snyggt kontor, %	4	11	32	38	14	2
Att arbetsplatsen kan förenkla livspusslet, %	-	3	11	40	44	2
Närheten till handel och tjänster, %	4	9	29	40	17	2

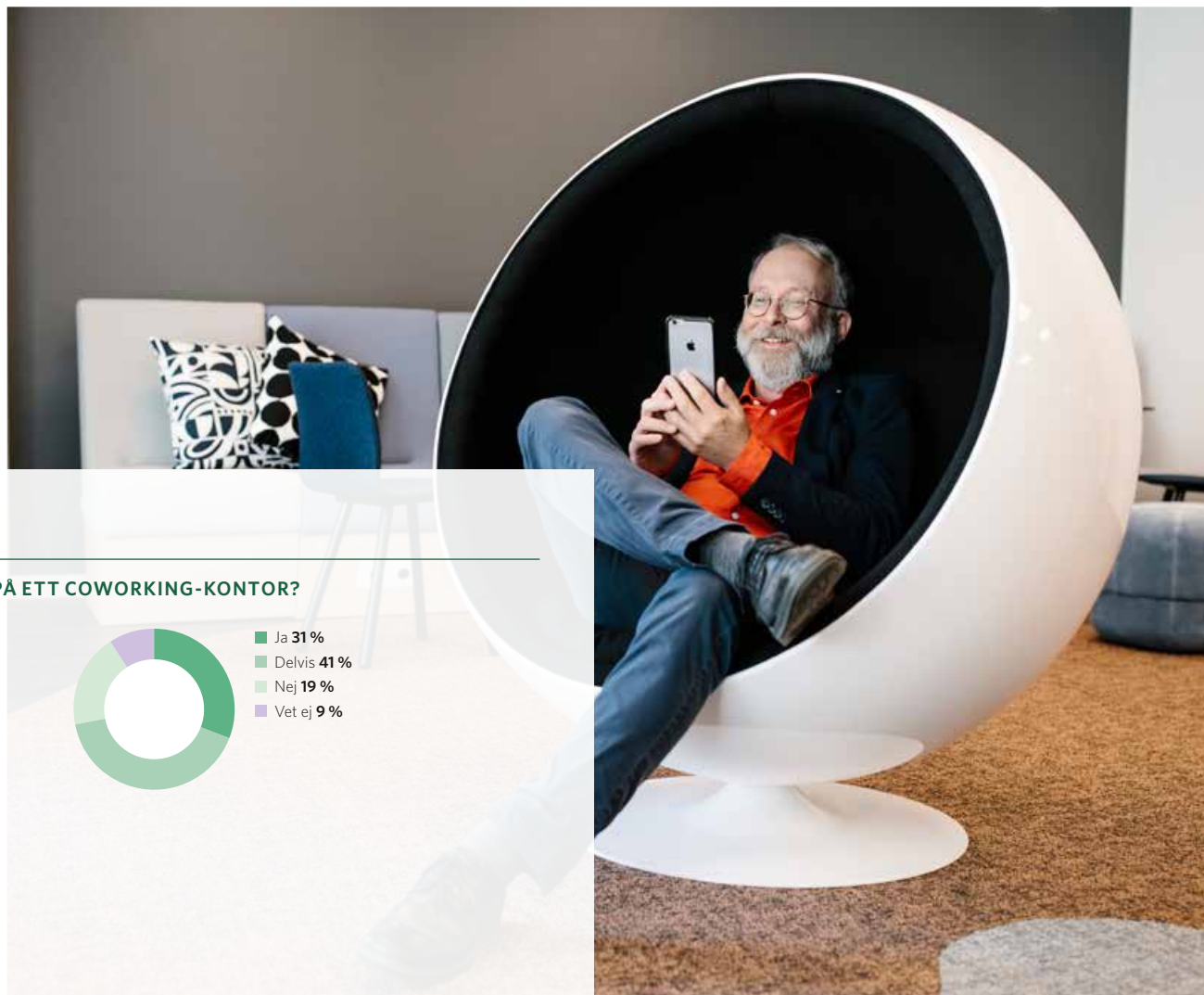
72 %
kan tänka sig att
arbeta helt eller delvis
på ett coworking-kontor
(88 % av de som
är under 25 år)

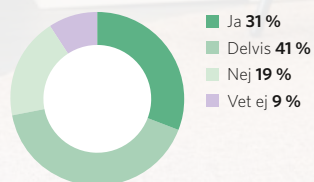
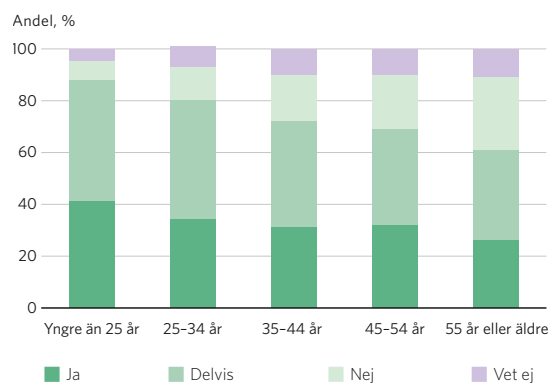
Coworking fortsätter växa – bara 19 procent säger blankt nej

Behovet av nya lösningar på den konventionella kontorsmarknaden ökar, med coworking som tydligt exempel. Coworking knyter ihop ett flexibelt sätt att arbeta med möjligheten till socialt umgänge på en arbetsplats som delas av flera företag, konsulter, frilansar eller gigare. Ett företag kan efter behov välja att sitta i kontorslandskap med andra, ha enskilda utrymmen eller helt egna privata kontorsytor i lokalerna. Att byta till ett större eller mindre yta går snabbt, då hyresavtalet är mer flexibelt än hos traditionella kontor.

När vi 2021 undersökte hur kontorsarbetare ser på denna arbetsform svarade 24 procent nej. I år kan hela 72 procent tänka sig att helt eller delvis arbeta på ett coworking-kontor. Bara 19 procent säger fortfarande nej. De som mest tilltalas av coworking är kategorin yngre än 25 år. Hela 88 procent av dessa kan tänka sig att helt eller delvis arbeta på ett coworking-kontor. Skepsisen ökar gradvis med stigande ålder.

SKULLE DU KUNNA TÄNKA DIG ATT ARBETA PÅ ETT COWORKING-KONTOR?

Ett arbetsliv i virtuell verklighet?

Många företag vittnar om att pandemin tvingat deras verksamheter till en fullskalig digitaliseringsresa på bara några få månader, vilket annars kanske skulle ha tagit många år.

Flera av de svarande tror att det ökade distans- och hybridarbetet kommer att återspeglas i hur kontoret utformas fysiskt framöver, exempelvis genom att mötesrummen blir fler och heldigitaliserade.

Under hösten har begreppet metaversum seglat upp som det nya buzzwordet hos tech-bolagen. När Facebook bytte namn till Meta gav det en signal om bolagets framtidsvision och ambitioner. Definitionen av vad metaversum är kan i korthet beskrivas som en uppföljare till dagens internet, ett virtuellt universum där man kan interagera med varandra, trots att man inte befinner sig på samma fysiska plats, exempelvis med VR-glasögon och avatarer.

Låter det skrämmande? Tydligt inte. Över hälften i vår undersökning tycker att det låter ganska eller mycket spännande. Särskilt åldersgruppen 25 till 34 år, där två tredjedelar tycker att metaversum är spännande. Mest positiva är männen, men skillnaderna är inte särskilt stora. Det är bara en liten andel som tycker att metaversum är mycket skrämmande.

54 %
tror att det vore
ganska eller mycket
spännande att
arbeta i ett
metaversum

Viktiga insikter i korthet

- Såväl chefer som anställda instämmer i kontorets betydelse – och det är kollegorna och den sociala samhörigheten som är nyckeln till en god företagskultur
- Alternativa sätt att arbeta vinner mark – särskilt coworking-kontor
- Vad medarbetarna vill få ut av ett kontor har förändrats och det som var ett bra läge igår behöver inte nödvändigtvis vara det idag
- Arbetstagare är öppna för nya digitala lösningar – och att samverka i ett metaversum känns mer spännande än skrämmande.

Hybridjobb är här för att stanna

Enligt vår undersökning vill de flesta fortsätta växla mellan arbete på kontor och distans även efter pandemin. De svarande uppger flera skäl till detta, men i samtliga åldersgrupper är det tre faktorer som främst lyfts fram: flexibiliteten, mindre vardagspendling och att livspusslet blir lättare att få ihop.

När Castellum före pandemin gjorde sin första undersökning om hur medarbetare såg på framtidens arbetsliv svarade hälften att de ville ha flexibla arbetstider, medan endast en liten del önskade möjlighet att jobba på distans. Tanken på en arbetsplats där anställda har möjlighet att arbeta var de vill var en marginell diskussion för bara två år sedan.

Över hälften
(57 %) vill i framtiden
växla mellan arbete
på kontor och
distans

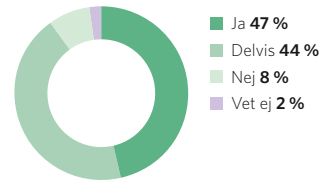

79 procent vill jobba på kontoret – men inte hela tiden

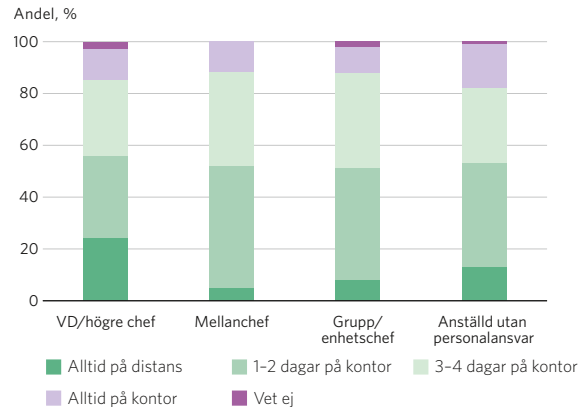
Sju av tio tillfrågade föredrar att arbeta växelvis på kontoret och hemifrån och väldigt få vill enbart arbeta från kontoret eller på distans. Hela 91 procent av de svarande menar att möjligheten till flexibilitet i arbetet är en helt eller delvis avgörande när de byter tjänst eller arbetsplats. Möjlighet till distansarbete gör alltså ett jobb mer lockande, oavsett om arbetstagaren tänker stanna på den arbetsplats de har eller vill söka sig till något nytt.

Bara 12 %
av tillfrågade chefer
tycker att distansarbete
påverkat medarbetarnas
produktivitet
negativt

SKULLE MÖJLIGHET TILL DISTANSARBETE VARA EN AVGÖRANDE FAKTOR FÖR DIG VID VAL AV NY ARBETSGIVARE?

HUR SKULLE DU HELST VILJA JOBBA I FRAMTIDEN?

”

”Att samlas kring lägerelden har i alla tider varit viktigt för att lära, inspireras och stärka relationer. Kontoret är vår nutida lägereld. Att utforma våra kontor till inspirerande, kreativa och inbjudande platser som stärker företagets kultur och identitet har aldrig varit viktigare.”

Heléne Lidström, arbetsplatsstrateg
på Castellum

Distansmedaljens baksida

Vi har insett att distansarbete har flera fördelar. Men för många som under pandemin tvingats arbeta hemma har också kontorets fördelar blivit tydliga. Att vara avskärmd från kollegorna minskar ofta arbetsglädjen. Dessutom upplever många att gränserna mellan privatliv och arbete suddas ut.

Enligt undersökningen är det framför allt de mänskliga relationerna som man har gått miste om, både som snacket vid kaffeautomaten men också i känslan av samhörighet med kollegorna. Forskning pekar också på att spontana möten är en viktig källa till kreativitet och idégenerering, vilket är en stor del av den relationsbaserade arbetsplatsen.

Framför allt är det äldre kollegor som saknar samtalen på kontoret, även om de yngsta i undersökningen också saknar kontorets sociala funktion. De yngre känner även, i mycket högre grad än någon annan åldersgrupp, att arbetsdagarna blivit längre sedan de började arbeta hemifrån.

Något fler chefer (77 %) än anställda (69 %) vill ha en hybridlösning, och jobba på kontor 1-4 dagar i veckan

VAD TYCKER DU ÄR DE TRE SÄMSTA SAKERNA MED ATT ARBETA I EN HYBRIDMILJÖ?

Brist på socialt umgänge med kollegor, %	53
Arbete och privatliv flyter ihop, %	35
Går miste om informell information, %	33
Mindre vardagsmotion, %	26
Sämre arbetsmiljö i termer av ergonomi (ljus/luft/funktionellt kontor), %	25
Sämre dynamik i hybridmöten, %	19
Sämre kulturbyggande, %	14
Sämre kreativitet, %	14
Längre arbetsdagar, %	13
Går miste om gratis kaffe och frukt, %	12
Inget av ovanstående, %	7

	Kvinna	Man
Brist på socialt umgänge med kollegor, %	54	52
Arbete och privatliv flyter ihop, %	37	33
Går miste om informell information, %	31	35
Mindre vardagsmotion, %	29	23
Sämre arbetsmiljö i termer av ergonomi (ljus/luft/funktionellt kontor), %	30	20
Sämre dynamik i hybridmöten, %	18	20
Sämre kulturbyggande, %	11	18
Sämre kreativitet, %	11	16
Längre arbetsdagar, %	11	14
Går miste om gratis kaffe och frukt, %	13	11
Inget av ovanstående, %	8	5

Upplevda nackdelar med distansjobb

Arbetsplatsen har olika betydelse och funktion beroende på medarbetarnas ålder. För många kan den dagliga turen till jobbet vara den enda motion man får under veckorna. Ju yngre man är, desto mer har vardagsmotionen blivit lidande. Över 40 procent av de under 25 år svarade att de får mindre vardagsmotion när de arbetar på distans jämfört med innan pandemin då vi mestadels arbetade på kontoret.

Många menar också att arbetsmiljön hemma ofta är betydligt torftigare än på kontoret. Särskilt kvinnor saknar en ergonomisk kontorsutrustning, en bra stol, ett höj- och sänkbart bord eller skärm till datorn, och bra ljus- och luftinsläpp.

”

”Psykisk ohälsa har ökat under pandemin, där personer med introvert karaktär generellt mått sämre än mer utåtriktade. Tröskeln att komma tillbaka till kontoret är för många väldigt hög efter två år av hemarbete. Som chef måste man vara lyhörd för detta och skapa tydlighet och trygghet i återgången till kontoret.”

Heléne Lidström, arbetsplatsstrateg
på Castellum

VAD TYCKER DU ÄR DE TRE SÄMSTA SAKERNA MED ATT ARBETA I EN HYBRIDMILJÖ? PER ÅLDERSGRUPP

	Yngre än 25 år	25-34 år	35-44 år	45-54 år	55 år eller äldre
Brist på socialt umgänge med kollegor, %	42	49	55	56	56
Går miste om informell information, %	26	27	27	41	42
Arbete och privatliv flyter ihop, %	32	36	37	35	31
Mindre vardagsmotion, %	41	28	28	25	17
Sämre arbetsmiljö i termer av ergonomi (ljus/luft/funktionellt kontor), %	16	28	26	23	24
Sämre dynamik i hybridmöten, %	17	20	19	20	17
Sämre kreativitet, %	17	15	14	13	10
Längre arbetsdagar, %	22	13	12	13	11
Sämre kulturbyggande, %	9	16	16	11	12
Går miste om gratis kaffe och frukt, %	11	15	12	9	10
Inget av ovanstående, %	4	4	6	8	11

VAD TYCKER DU ÄR DE TRE SÄMSTA SAKERNA MED ATT ARBETA I EN HYBRIDMILJÖ? PER REGION

	Gävleborg	Halland	Jönköping	Kronoberg	Skåne	Stockholm	Uppsala	Västmanland	Västra Götaland	Örebro	Östergötland
Brist på socialt umgänge med kollegor, %	60	53	44	55	54	53	52	50	55	57	52
Går miste om informell information, %	38	35	43	43	36	29	29	41	33	32	34
Arbete och privatliv flyter ihop, %	33	33	34	35	33	35	34	36	37	25	41
Mindre vardagsmotion, %	27	22	26	15	28	30	25	43	25	25	24
Sämre arbetsmiljö i termer av ergonomi (ljus/luft/funktionellt kontor), %	16	22	28	28	22	25	29	23	27	42	23
Sämre dynamik i hybridmöten, %	29	24	18	18	16	20	22	20	18	21	15
Sämre kreativitet, %	11	14	18	23	15	14	15	7	12	19	6
Sämre kulturbyggande, %	13	12	8	8	15	17	18	11	12	17	15
Längre arbetsdagar, %	18	12	20	13	12	13	10	14	15	6	15
Går miste om gratis kaffe och frukt, %	7	6	7	8	12	12	15	11	14	9	9

Distansarbete en ny jämställdhetsfråga?

Även om både kvinnor och män numera värderar möjlighet till hybridarbete högt är det uppenbart ännu viktigare för kvinnor. Vår undersökning visar att kvinnor värdesätter flexibla arbetstider, att arbeta där det passar en själv, arbetsplatsens läge och att arbetsplatsen kan förenkla livspusslet i större grad än män. 45 procent av kvinnorna tycker att en till två dagar per vecka är lagom att vara på kontoret. Motsvarande siffra för männen är 38 procent. När frågan rör tre till fyra dagar sjunker andelen kvinnor till 27 procent medan 37 procent av männen tycker att det är optimalt.

För att hybridarbete inte ska hindra karriärutvecklingen hos vissa grupper behöver arbetsgivaren vara medveten om dessa risker och aktivt verka för jämställdhet. Annars är risken att medarbetare behandlas olika beroende på om de jobbar på kontoret eller på distans. Även kontorets utformning bör anpassas så att alla känner sig mer lockade att komma in.

Män vill vara
på kontoret oftare
än vad kvinnor vill

Viktiga insikter i korthet

- De flesta ser en framtid där man varvar arbete på kontor och distans, främst för att flexibiliteten i distansarbete anses förenkla vardagen
- Vi saknar arbetskamraterna, och kontorets sociala funktion är svår att ersätta
- 79 procent vill jobba på kontoret – men inte hela veckan.

33 %
tycker att något av det
sämsta med att arbeta i
hybridmiljö är att man går
miste om informell
information

Trygghet, lön, värderingar och tid

Trygghet väger tungt

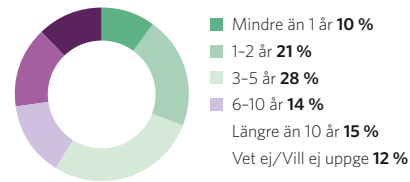
Vad är "det nya normala" i kontors- och arbetslivet? Svaret varierar beroende på vem man frågar. Att arbeta på det traditionella kontoret har enligt vissa flera fördelar, men enligt andra lika många nackdelar. I undersökningen visas på hur pandemin påverkat vår syn på arbetstid, hel- och deltidsarbete, trygghet, värderingar och lön.

Behovet av trygghet finns kvar även om kontorets betydelse och funktion har förändrats. Väldigt få tror att de kommer att byta arbetsgivare inom ett år, och nära en tredjedel tror att de kommer att förbli på sitt nuvarande jobb ytterligare 6-10 år eller längre. Jämfört med 2020 visar årets undersökning att den största ökningen sker i gruppen som tänker stanna kvar och arbeta hos sin arbetsgivare i tre år eller längre. Det är en dubbling sedan vi började mäta. Utmärkande för undersökningen är att majoriteten av de under 25 år avser att byta arbetsplats inom ett till två år.

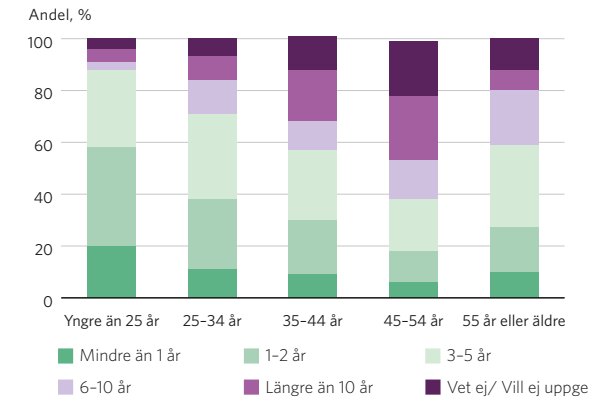
HUR LÄNGE TROR DU ATT DU KOMMER ATT FORTSÄTTA ARBETA PÅ DITT NUVARANDE JOBB?

	2022	2021	2020
Mindre än 1 år, %	10	11	11
1-2 år, %	21	20	12
3-5 år, %	28	27	15
6-10 år, %	14	16	8
Längre än 10 år, %	15	15	13
Vet ej/ Vill ej uppge, %	12	10	41

HUR LÄNGE TROR DU ATT DU KOMMER ATT FORTSÄTTA ARBETA PÅ DITT NUVARANDE JOBB?

HUR LÄNGE TROR DU ATT DU KOMMER ATT FORTSÄTTA ARBETA PÅ DITT NUVARANDE JOBB?

Värderingar eller lön?

Sedan vi började med våra mätningar, före pandemin och restriktionerna, har vi låtit de svarande ställa högre lön mot arbetsgivarens värderingar. Årets undersökning visar att två tredjedelar tycker att högre lön är viktigare än att man delar arbetsgivarens värderingar.

Särskilt viktig är lönen för de som är yngre än 25 år, där 75 procent rankar högre lön som viktigare än arbetsgivarens värderingar. Män över lag tycker i högre utsträckning än kvinnor att lönen vinner över värderingar.

En orsak till att lön vinner över värderingar kan vara att pandemin inneburit sämre privatekonomi för många, och över lag ökad finansiell oro.

VILKET PÅSTÅENDE LIGGER NÄRMAST DIN PERSONLIGA UPPFATTNING?

	2022	2021	2020
Jag värderar en högre lön över min arbetsgivares uttalade syfte och värderingar, %	67	59	63
Jag värderar min arbetsgivares värderingar och uttalade syfte över en högre lön, %	33	41	37

”

”I början av pandemin kändes det jobbigt att arbeta hemifrån och vi saknade samhörigheten, kollegorna och det sociala samspelet. När vi vant oss och blivit bekväma med att jobba hemifrån, uppstår en distans och behovet av syfte och värderingar minskar.”

Heléne Lidström, arbetsplatsstrateg på Castellum

67 %
värderar högre lön över arbetsgivarens syfte och värderingar

Heltid, deltid eller egen tid

Årets resultat visar att arbetstagarna generellt har fått en annan syn på vilken anställningsform de önskar. I årets undersökning är 84 procent heltidsanställda, 10 procent deltidanställda och övriga egenföretagare, konsulter eller frilansare. Men på frågan om vilken anställningsform de vill önskar i framtiden svarar 76 procent heltidsanställning, medan 17 procent föredrar att vara egen.

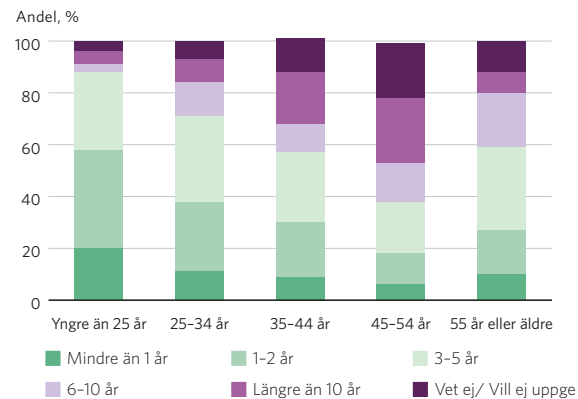
Sedan undersökningen inleddes för tre år sedan har kvinnor varit överrepresenterade bland dem som vill ha deltidanställning. Så är det även i år. Det är männen som i högre grad vill arbeta som konsulter, frilansare eller ha eget företag.

Det sker alltså en markant ökning från tidigare år i den grupp som vill arbeta i annan form än heltid, kanske som konsult, deltidarbetande eller annat. Även om merparten premierar en hög lön längtar många efter ökad flexibilitet och frihet.

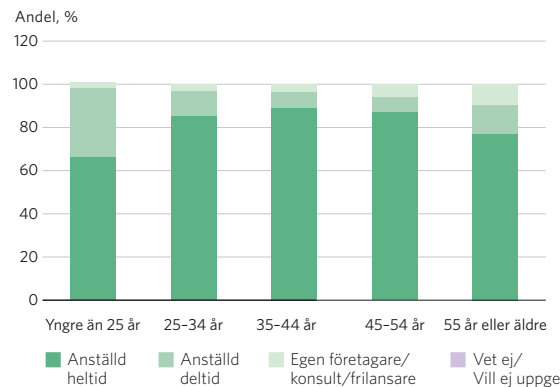
Den enda åldersgrupp som i större utsträckning föredrar att vara heltidsanställd framöver är de yngre än 25 år. I övriga åldersgrupper är det fler som eftertraktar en annan anställningsform än heltid.

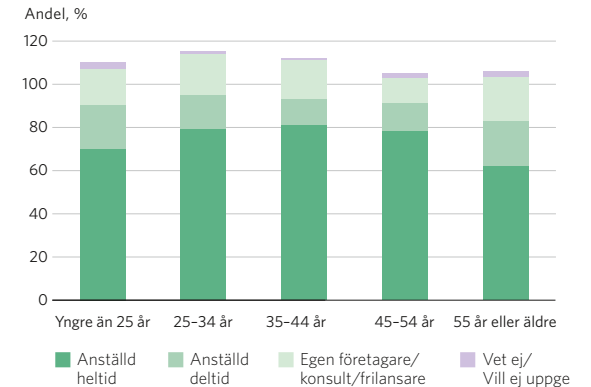
HUR LÄNGE HAR DU ARBETAT PÅ DITT NUVARANDE JOBB?

VAD HAR DU FÖR ANSTÄLLNINGSFORM IDAG?

VILKEN ANSTÄLLNINGSFORM SKULLE DU FÖREDRA I FRAMTIDEN?

HUR LÄNGE HAR DU ARBETAT PÅ DITT NUVARANDE JOBB?

	Blekinge	Dalarna	Gävleborg	Halland	Jönköping	Kalmar	Kronoberg	Norrbottnen	Skåne	Stockholm	Södermanland	Uppsala	Värmland	Västerbotten	Väster-norrland	Västmanland	Västra Götaland	Örebro	Östergötland
Mindre än 1 år, %	13	13	11	8	8	13	10	6	13	13	10	10	11	6	24	9	11	19	17
1-2 år, %	28	20	18	10	8	26	13	11	19	18	16	25	13	26	14	18	15	9	16
3-5 år, %	19	30	27	33	38	22	25	43	31	30	31	18	21	26	24	34	29	32	24
6-10 år, %	22	7	20	18	26	11	28	29	17	15	21	19	25	26	12	20	22	19	20
Längre än 10 år, %	19	30	24	31	20	28	25	11	21	25	22	29	30	16	24	18	23	21	23

VAD HAR DU FÖR ANSTÄLLNINGSFORM IDAG?

	Blekinge	Dalarna	Gävleborg	Halland	Jönköping	Kalmar	Kronoberg	Norrbottnen	Skåne	Stockholm	Södermanland	Uppsala	Värmland	Västerbotten	Väster-norrland	Västmanland	Västra Götaland	Örebro	Östergötland
Anställd heltid, %	88	72	89	92	92	83	80	77	84	83	88	81	87	87	86	89	84	81	84
Anställd deltid, %	9	24	11	4	3	15	10	17	11	9	7	14	13	3	8	9	10	9	12
Egen företagare/ konsult/frilansare, %	3	4		4	5	2	10	6	5	7	3	5		10	6	2	5	9	4
Vet ej/ Vill ej uppge, %										0	2						0		

76 % föredrar heltid och endast
17 % vill vara "egna"

Viktiga insikter i korthet

- Trygghet väger tungt för arbetstagarna som är försiktiga i fråga om att byta arbetsgivare
- 76 procent föredrar heltidsanställning
- De yngsta - under 25 år - vill helst av allt ha en fast anställning
- I framtiden vill vi gärna ha mer frihet och flexibilitet - och helst med hög lön.

Sammanfattning

De senaste tre åren har varit omvälvande för medarbetare, arbete, kontor och arbetsplatser. Många uppskattade den frihet som hemarbetet innebar, men samtidigt påverkades andra negativt med ökad isolering, brist på socialt sammanhang och sämre hälsa som följd.

När nu kontoret återigen har öppnat upp ser vi att de flesta vill behålla fördelarna med det växelvisa arbetet. Samtidigt har synen på vad kontoret ska tillföra och erbjuda utvecklats. Detta ställer höga krav på arbetsgivare att utveckla de fysiska arbetsplatserna, men också metoder som bygger kultur och gemenskap när alla medarbetare inte befinner sig på samma fysiska plats.

Förväntningarna på flexibla och individuella lösningar har ökat, samtidigt som kraven på moderna kontor har skärpts. Mycket talar för att framtiden kräver ett dubbelt perspektiv.

Även om situationen ännu känns något oförutsägbar är en sak säker: Den arbetsgivare som lyckas skapa attraktiva kontor, där kreativitet främjas och det sociala kittet stärks kommer att få ett stort försprång i jakten på att locka och behålla de bästa medarbetarna – de som vill ha det bästa av två världar.

Castellum AB (publ)
Box 2269, 403 14 Göteborg
Besöksadress: Östra Hamngatan 16
Telefon: 031-60 74 00
www.castellum.se

CASTELLUM